

SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ
ERZURUM TIP FAKÜLTESİ



KULAK BURUN BOĞAZ HASTALIKLARI
UYGULAMALI DERS REHBERİ

İÇİNDEKİLER

1. Giriş	2
2. Öğrencilerin (stajyerlerin) görev ve sorumlulukları	3
3. Kulak Burun Boğaz Hastalıkları Uygulamalı Ders Bilgileri	4
4. Amaç ve kazanımlar	7
5. Öğretim ve ölçme yöntemleri	8
6. Öğrenme kaynakları	10
7. Çekirdek hastalıklar ve klinik problemler	10
8. Temel hekimlik uygulamaları	12
9. Davranışsal, Sosyal ve Beşeri Bilimler	14
10. Ölçme-değerlendirme uygulamaları	15
11. Program Değerlendirme	15
12. Kulak Burun Boğaz hastalıkları Uygulamalı Dersi Bilgileri	16

1. GİRİŞ

Mezuniyet öncesi tıp eğitiminin klinik eğitim dönemi 4. ve 5. yıllarında sürdürülen uygulamalı ders programları ve 6. Sınıf intörlük uygulamalarından oluşmaktadır.

Dördüncü ve beşinci sınıf eğitimin amacı; öğrencinin klinik öncesi dönemde kazandığı bilgi, beceri ve tutumları klinik ortamlarda (servis, poliklinik, yoğun bakım vb.) gözetim altında hastalarla uygulamalar yoluyla bütünleştirmesi ve hedeflenen mesleki yeterlikleri kazanmasıdır. Mesleki yeterlikler multi-disipliner yaklaşım ile kanıta dayalı ,nitelikli ve güvenli tıbbi bakım sunma; sık görülen hastalıklara tanı koyabilme ve akılcı tedavi uygulayabilme; acil durumları tanıma ve yönetilme; gerektiğinde ileri tetkik, tanı ve tedavi için gerekli yönlendirmeleri güvenli şekilde yapabilme; birey, aile ve toplum düzeyinde sağlığı koruma ve geliştirmeye yönelik girişimleri yapabilme/katkı sağlama; sağlık sistemi ve işleyişi hakkında bilgi sahibi olma; hasta ve hasta yakınları ile etkili iletişim kurma; mesleki uygulamalarda etik ilke ve değerlere uygun davranma; etkin ekip çalışması yapma; kendini sürekli geliştirme tutum ve becerilerini kapsar.

İşleyiş: Her uygulamalı ders (staj) programının başında eğitimin amacı ve öğrenme kazanımları, eğitim programı, öğrencilerin görev ve sorumlulukları, klinik işleyiş ve kurallar konularında öğrenciler bilgilendirilir, onların ihtiyaç ve beklentileri alınır. Uygulamalı ders programı, uygulama ders programı sorumlusu ve eğitim sorumlusu tarafından izlenir. Öğrenciler arasından belirlenen grup temsilcisi aracılığı ile öğrencilerin sürece katkıları sağlanır.

2.ÖĞRENCİLERİN (STAJYERLERİN) GÖREV VE SORUMLULUKLARI

Dördüncü ve beşinci sınıf öğrencileri (stajyerler);

1. Sağlık Bilimleri Üniversitesi Erzurum Tıp Fakültesi Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönergesinde belirtilen yükümlülük, sorumluluk ve haklar ile uyulması gereken kurallar doğrultusunda çalışır.
2. Klinik ortamlarda öğrenci kimliklerini görünebilir şekilde taşır, sağlık hizmeti sunumuna uygun, hekime yakışır kıyafetler ve beyaz önlük giyer.
3. Tüm eğitim öğretim çalışmalarını sorumlu /danışman uzman hekim/öğretim üyesi gözetiminde gerçekleştirir ve ona karşı sorumludur.
4. Poliklinik,servis ve diğer tanı ve tedavi ünitelerinde yapılan tanı-tedaviye yönelik her türlü tıbbi girişimleri hasta mahremiyeti ve izni doğrultusunda izler, sorumlu eğiticinin izni ve gözetimi altında uygun görülen girişimleri yapar.
5. Hastaların tanı-tedavi, takip ve tıbbi bakımları ile ilgili kararlara, uygulamalara, kayıtlara tek başlarına müdahil olamaz. Ancak, eğitim çalışmaları sırasında hastalarla ilgili tanı ve tedavide değişiklik gerektirecek bilgi, gözlem ve bulgu sahibi olduklarında, bunu hastadan sorumlu hekime bildirir.
6. Tıbbi uygulamaları sırasında tıp meslek etiğinin ve deontolojinin ilke ve kurallarına uygun davranır. Hasta ile yakınlarının haklarına saygılı davranır, hasta bilgilerinin gizliliği ilkesine uyar.
7. Eğitim ve uygulamalarda hastalarla ilgili elde ettikleri bilgi, belge ve örnekleri hiçbir durum ve koşulda başkalarıyla paylaşamaz, başka amaçlarla kullanamaz ve saklayamaz.
8. Hasta güvenliğine zarar verecek, hastane hijyenini bozacak davranışlardan kaçınırlar.
9. Hastane işleyişi ile ilgili kurallara (izolasyon, el yıkama,servis girişleri vb.) ve hastane enfeksiyon kontrol önlemlerine uymakla yükümlüdür.
10. Klinik ortamlarda yapılacak işe uygun koruyucu ekipmanlar kullanır.
11. Uygulamalı ders karnesinde yer alan hekimlik uygulamalarını belirtilen sayıda yapmaktan ve sorumlu/danışman öğretim üyesine imzalatmaktan sorumludur.
12. Uygulamalı ders ile ilgili sorun ve önerilerini eğitim sorumlusu/temsilcisi öğretim üyesine iletmesi için grup temsilcisine iletir.
13. Hastane dışı rotasyonlar var ise, rotasyon yapılan sağlık kurumunda Erzurum Tıp Fakültesi'ni temsil ettiğinin bilinci ile hareket eder ve uygulamaların yapıldığı kurumun kurallarına uyar.

3.KULAK BURUN BOĞAZ HASTALIKLARI UYGULAMALI DERSİ BİLGİLERİ

Ders kodu	KBBC06000040	AKTS Kredisi	3
Derstürü (S-Z)	Zorunlu	Süre	2 hafta
Teorik ders saati	32 saat	Uygulamalı ders saati	36 saat
Bağımsız çalışma saati	4 saat	Toplam ders saati	68 saat

Eğitimsorumluları

Uygulamalı ders temsilcisi	Uzm.Dr. Nihal EFE ATİLA

Öğretimüyeri/Eğitciler

Ad-Soyad	Telefon
Uzm.Dr.Nihal EFE ATİLA	4323775
Uzm.Dr.Emrah AKGÜL	4323785
Uzm.Dr.Berrin AYDIN	4323783
Uzm.Dr.Bedia BULUT	4323773
Uzm.Dr.Hakan TAŞKIRAN	4323778
Uzm.Dr.Çağlar ÇELİK	4323777
Uzm.Dr.Faruk ÖZER	4323780
Uzm.Dr.Hamdi Talha ÇALIŞKAN	4323774

Uygulamalı Ders Programının işleyişi

- 1.Gün Saat 08:30'da Şehir Hastanesi B blok 7.Kat Toplantı Salonunda toplanılır.
- Klinik sekreteri tarafından verilen **Kulak Burun Boğaz Hastalıkları Uygulamalı Dersi Rehberi** ve **Öğrenci Yoklama Formları** alınır.
- Uygulamalı Ders Eğitim Temsilcisi Öğretim Üyesi tarafından uygulamalı ders programı, işleyiş ve klinik tanıtılır.
- Eğitim Temsilcisi Öğretim Üyesi veya programdaki sorumlu öğretim üyesi tarafından öğrenciler, o günkü ders programına ve görevlerine göre uygun ameliyathane, poliklinik ve klinik servislere yönlendirilir.

Uygulamalı Ders Programı süresince uyulması gereken kurallar:

1. Uygulamalı ders boyunca 08:30'de B blok 7.kat Toplantı Salonunda olunur.
2. Uygulamalı Ders Programındaki teorik ve pratik derslere devam konusunda fakülte Eğitim Öğretim Yönergesinde tanımlanan esaslar uygulanır.
3. Teorik dersler B blok 7.kat Toplantı Salonunda programa uygun şekilde gerçekleştirilir.
4. Ameliyathanedeki gözlem ve uygulamalar ilgili sorumlu hekimin gözetiminde 11. ve 12. Salonlarda yapılır.
5. Poliklinik gözlem ve uygulamalar ilgili sorumlu hekimin gözetiminde KBB polikliniklerinde yapılır.
6. B blok 7.kat KBB servisinde hasta odaları hastadan anamnez alma ve hasta hazırlama amacıyla öğrencilere dağıtılır.
7. Vizitler ilgili sorumlu öğretim üyesinin eşliğinde ders programına göre uygulanır.
8. Klinik,poliklinik ve ameliyathanede yapacağı işlemlere ilgili birimde görevli doktorlar eşlik eder.

Öğrenme ortamları

KBB Toplantı Salonu

KBB Ameliyathanesi

KBB Polikliniği

KBB Servisi

4.AMAÇ VE KAZANIMLAR

Amaç

Toplumda sık görülen Kulak Burun Boğaz hastalıklarını bilen, birinci basamak sağlık hizmeti seviyesinden itibaren bunları tanıma, ayırt etme, tedavi etme, izleme, korunma, sevk etme, komplikasyonlarını tanıyıp gerekli ilk işlemleri yapma için gerekli bilgi, beceri ve tutumları kazanmalarıdır.

Kazanımlar ve karşıladığı program hedefleri

No	Kazanım	Karşıladığı Program Hedefi/leri	Katkı düzeyi1-5
1	Kulak Burun Boğaz(KBB) hastalıklarının risk faktörlerini, etyolojilerini ve hastalıkların oluşturduğu semptom ve bulguları,tanısals testleri, tanı ve tedavi (tıbbi ve cerrahi) yaklaşımlarını açıklar.	1,2,3,4	4
2	KBB yakınmaları olan hasta ve hasta yakınından iletişim becerilerini kullanarak anamnez alır.	3,8	4
3	KBB yakınmaları olan hastanın fizik muayenesini yapar.	1,3	4
4	KBB hastasının anamnez ve fizik muayene bulgularını Değerlendirerek ön tanı veya ön tanımlar oluşturur, uygun tanısal testleri belirler.	1,2,3,4	4
5	KBB hastalıklarının tanısında kullanılan tanısal testlerin sonuçlarını değerlendirir.	2,3,4	4
6	Anamnez,fizik muayene ve tanısal test bulgularını değerlendirerek KBB hastalıkları için ayırıcı tanı yapar.	1,2,3,4	4
7	Birinci basamak sağlık sisteminde sık rastlanılan KBB hastalıklarının tanısını koyar ve tedavi planını oluşturur.	1,2,3,4,7	4
8	Acil girişim gerektiren KBB hastalıkları ayırt eder ve birinci basamak düzeyinde acil tedavilerini yapar ve uygun şekilde sevk eder.	1,2,3,4,7	4
9	KBB hastalıklarından korunma, erken tanı yaklaşımları ve tarama programlarını, işitsel hastalıklarda yaştan bağımsız korunma yaklaşımlarını açıklar.	2,14	4

10	Hastayı ve yakınlarını KBB hastalıklarında korunma,erken tanı,tanı Tedavi (tıbbi ve cerrahi tedavi,cerrahi komplikasyonları) konularında bilgilendirir.	2,14	4
11	KBB verilen bir hastalığın literatüre dayalı sunumunu hazırlar ve yapar.	5,9	3
12	KBB tıbbi bakım süreçlerinde uyulması beklenen etik ilkeleri (mahremiyet vb.) açıklar.	10	3

5.ÖĞRETİM VE ÖLÇME YÖNTEMLERİ

Öğrenme-öğretme yöntemleri

Anlatım (teorik dersler)
Hasta başı eğitim
Beceri eğitimi(hasta ile)
Bağımsız çalışma
Klinik ortamlarda (klinik,poliklinik,ameliyathane) gözlem

Ölçme-değerlendirme yöntemleri

Ölçme-değerlendirme yöntemi	Katkı oranı(%)
1.Yazılı(teorik sınav)	%50
2.Pratik sınav	%50

Belirtke tablosu

Kazanımlar	Teorik sınav	Pratik sınav
1.Kulak Burun Boğaz(KBB)hastalıklarının risk faktörlerini, etyolojilerini ve hastalıkların oluşturduğu semptom ve bulguları, tanısal testleri, tanı ve tedavi (tıbbi ve cerrahi) yaklaşımlarını açıklar.	X	X
2.KBB yakınmaları olan hasta ve hasta yakınından iletişim becerilerini kullanarak anamnez alır.		X
3.KBB yakınmaları olan hastanın fizik muayenesini yapar.		X
4.KBB hastasının anamnez ve fizik muayene bulgularını değerlendirerek ön tanı veya ön tanılar oluşturur,uygun tanısal testleri belirler.	X	X
5.KBB hastalıklarının tanısında kullanılan tanısal testlerin sonuçlarını değerlendirir.	X	X
6.Anamnez, fizik muayene ve tanısal test bulgularını değerlendirerek KBB hastalıkları için ayırıcı tanı yapar.	X	X
7.Birinci basamak sağlık sisteminde sık rastlanılan KBB Hastalıklarının tanısını koyar ve tedavi planını oluşturur.	X	X
8.Acil girişim gerektiren KBB hastalıkları ayırt eder ve birinci basamak düzeyinde acil tedavilerini yapar ve uygun şekilde sevk eder.		X
9.KBB hastalıklarından korunma,erken tanı yaklaşımları ve tarama programlarını, işitsel hastalıklarda yaştan bağımsız korunma yaklaşımlarını açıklar.	X	X
10.Hastayı ve yakınlarını KBB hastalıklarında korunma,erken tanı, tanı tedavi (tıbbi ve cerrahi tedavi, cerrahi komplikasyonları) konularında bilgilendirir.		X

6.ÖĞRENME KAYNAKLARI

1. Oxford KBB Baş Boyun Cerrahisi El Kitabı.Çeviren:Prof. Dr.Kemal DEĞER,İstanbul Tıp Kitabevleri
2. Kulak Burun Boğaz Hastalıkları ve Baş ve Boyun Cerrahisi.Prof.Dr.Muharrem GERÇEKER, Medikal & Nobel Tıp Kitabevi
3. Kulak Burun Boğaz Hastalıkları Akıl Notları.Yrd.Doç.Dr.HandeARSLAN,Prof.Dr.ŞefikHalit AKMANSU, Güneş Tıp Kitabevi
4. Kulak Burun Boğaz Hastalıkları ve Baş ve Boyun Cerrahisi. Prof.Dr.Can Koç,GüneşTıp Kitabevi

7.ÇEKİRDEK HASTALIKLAR VE KLİNİK PROBLEMLER

Kulak Burun Boğaz Hastalıkları uygulamalı dersi sonunda öğrencilerin aşağıda tanımlanan çekirdek hastalıklar/klirik problemler için tanımlanan düzeylerde yeterli olmaları beklenmektedir.

Tablo1:Çekirdek hastalıklar/klirik problemler ve öğrenme düzeyleri

No	Çekirdek hastalıklar /klirik problemler	Öğrenme düzeyleri
1	2.Adenoid hipertrofi	ÖnT
2	22.Alerjik rinit*	TT-K
3	39.Baş-boyun tümörleri	ÖnT-K
4	42.Benign paroksizmal pozisyonel vertigo*	TT
5	103.Fasiyal paralizi*	TT-A
6	113.Gastro-özefagealreflü*	TT-K-İ
7	126.Guatr*	ÖnT
8	166.Kafa travması	A
9	203.Kulak zarı perforasyonu	T
10	214.Meniere hastalığı	ÖnT
11	240.Otitis eksterna*	TT-K
12	241.Otitis media*	TT-K-A
13	279.Septum deviasyonu	T
14	310.Uyku bozuklukları*	ÖnT
15	311.Uyku-apnesendromu	ÖnT
16	316.Üst solunum yolu enfeksiyonları*	TT-K
17	322.Vestibulernörit	TT-A
18	330.Yeme bozuklukları	ÖnT

Çekirdek Hastalıklar/Klinik Problemler Öğrenme (Performans) Düzeyleri Açıklamaları

A	Acil durumu tanımlayarak acil tedavisini yapabilmeli, gerektiğinde uzmana yönlendirebilmeli
ÖnT	Öntanı koyarak gerekli ön işlemleri yapıp uzmana yönlendirebilmeli
T	Tanı koyabilmeli ve tedavi hakkında bilgi sahibi olmalı, gerekli ön işlemleri yaparak, uzmana yönlendirebilmeli
TT	Tanı koyabilmeli, tedavi edebilmeli
İ	Birinci basamak şartlarında uzun süreli takip (izlem) ve kontrolünü yapabilmeli
K	Korunma önlemlerini (birincil, ikincil ve üçüncül korunmadan uygun olan/olanları) uygulayabilmeli

8. TEMEL HEKİMLİK UYGULAMALARI

Kulak Burun Boğaz Hastalıkları Uygulamalı Dersi sonunda öğrencilerin aşağıda tanımlanan temel hekimlik uygulamalarını tanımlanan düzeylerde uygulayabilmeleri beklenmektedir.

Tablo2: Temel Hekimlik Uygulamaları ve Öğrenme Düzeyleri

Temel Hekimlik Uygulamaları	Öğrenme düzeyi
A.Öykü alma	
1.Genel ve soruna yönelik öykü alabilme	3
B.Genel ve soruna yönelik fizik muayene	
9.Genel durum ve vital bulguların değerlendirilmesi	4
15.Kulak-burun-boğaz ve baş boyun muayenesi	3
C.Kayıt tutma,raporlama ve bildirim	
3.Aydınlatma ve onam alabilme	2
9.Reçete düzenleyebilme	3
D.Laboratuvar testleri ve ilgili diğer işlemler	
2.Dekontaminasyon,dezenfeksiyon,sterilizasyon,antisepsi sağlayabilme	2
18.Tarama ve tanısal amaçlı inceleme sonuçlarını yorumlayabilme	3
E.Girişimsel ve girişimsel olmayan uygulamalar	
4.Akılıcı ilaç kullanımı ilkelerini uygulayabilme	3
10.Burun kanamasına müdahale edebilme	2
21.El yıkama	4
58.Rinne-Weber testleri uygulayabilme	4
F.Taramalar	
4.İşitme tarama programları	3

Temel Hekimlik Uygulamaları Öğrenme (Performans) Düzeylerinin Açıklamaları

Öğrenme Düzeyi	Açıklama
1	Uygulamanın nasıl yapıldığını bilir ve sonuçlarını hasta ve/veya yakınlarına açıklar.
2	Acil bir durumda kılavuz /yönergeye uygun biçimde uygulamayı yapar.
3	Karmaşık olmayan, sık görülen, durumlarda /olgularda uygulamayı* yapar.
4	Karmaşık durumlar/olgularda dahil uygulamayı*yapar.
*Ön değerlendirmeyi/ değerlendirmeyi yapar,gerekli planları oluşturur,uygular ve süreç ve sonuçlarıyla ilgili hasta ve yakınlarını / toplumu bilgilendirir.	

9.ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME UYGULAMALARI

- KBB Uygulamalı ders ölçme değerlendirme yöntemleri ve bunların geçme notuna katkısı şu şekildedir:
1. **Teorik sınav:** Çoktan seçmeli 5 şıklı Uygulamalı dersin tüm teorik dersleri ve klinik uygulamalarının bilişsel öğrenme kazanımlarını kapsayacak şekilde en az 25 sorudan oluşur.
 2. **Pratik Sınav:** Eğitim sorumlusu ve bir eğiticiden oluşan komisyon tarafından gerçekleştirilir. Olgu sunumları üzerinden açık uçlu sorular yöneltilir ve adaylardan olgunun tanısını koymaları, ayırıcı tanıyı değerlendirmeleri ve uygun tedavi yaklaşımını açıklamaları beklenir. Ayrıca adaylardan KBB muayenesini uygulamalı olarak gerçekleştirmeleri istenir; muayene sırasında anatomik yapılarla ilgilisorular yöneltilerek bilgi ve uygulama becerileri değerlendirilir. Bunun yanı sıra, KBB'de kullanılan tanısal testlerin sonuçlarını olgu temelinde yorumlamaları beklenir.
- Her uygulamalı ders grubu programında sınavdan bir gün önce öğrencilerden yazılı geri bildirim alınır. Yazılı geri bildirimler elektronik ortamda öğrencilerle link paylaşımı yapılarak alınır.

